Elämäkeskeinen kaupunkisuunnittelu

Webinaari 2026

Vastauksia esitettyihin kysymyksiin

Mihin autot katosivat Barcelonan kortteleissa?

Barcelonan superkortteleissa on pyritty saamaan tilaa autoilta kaupunkilaisille ja muulle toiminnalle kuin pysäköinnille. Superkortteleissa on vähennetty tilaa autoilta maan päältä. Asukkaille on rakennettu pysäköintiä maan alle. Suoraan siis autot eivät ole hävinneet mihinkään, mutta osassa kortteleissa on haluttu nostaa esiin muita kaupunkiympäristön arvoja ja lisätä elävää ympäristöä ja viihtyisyyttä ja liikenne on ohjattu toisia katuja pitkin.

Miten katujen vehreyttäminen on vaikuttanut yritysten elinvoimaan alueella?

Barcelonan superkorttelien sosiaalisesta näkökulmasta on tehty tutkimuksia. Korttelien vilkastunut elämä voidaan nähdä ainakin epäsuorasti vaikuttavan paikallisten yritysten toimintaan lisäämällä jalankulkua, oleskelua, terassien käyttöä sekä tapahtumatoimintaa. Esimerkkitutkimuksessa ei ole mitattu yritysten taloudellisia tunnuslukuja, joten tarkkoja tietoja siitä, miten myynti tai kannattavuus on noussut ei ole.

Lisätietoja mm. Understanding the relationship between public space social capital expressions and pedestrian-oriented design. A case study within the superblock action plan in Barcelona, Morales-Flore & Marmolejo-Duarte, 2025

Miten vehreämmät ympäristöt näkyvät kustannuksissa ja onko niissä ollut ilkivaltaa?

Kustannukset saavat aina piikin, kun lähdetään rakentamaan, mutta niitä voidaan pienentää aina säästämällä mahdollisimman hyvin olevaa luontoa, jolloin monet luontoelementit ovat jo olemassa kuten isot puut tai metsän pohja, jotka jo sellaisenaan sitovat hiiltä ja toimivat viihteisinä ympäristöinä ihmisille ja elinympäristönä monelle lajille.

Uutta viher-sinirakennetta rakentaessa, kustannuksia voidaan pienentää myös läpäisevillä ja puoli-läpäisevillä pinnoilla, jolloin voidaan välttyä mm. turhalta viemäröinniltä sadevedelle.

Ilkivaltaa voi ehkäistä ympäristö, jossa liikkuu paljon ihmisiä ja jossa rakennuksista, asunnoista ja liikkeistä on hyvä näkyvyys kadulle. Hyvä valaistus, selkeät ja aktiivisesti käytetyt julkiset tilat sekä vähäiset piilopaikat lisäävät luonnollista valvontaa ja voivat vähentää ilkivallan riskiä. Myös se, että ihmiset kokevat alueen omakseen ja että rikkoutuneet tai sotketut rakenteet korjataan nopeasti, voi vahvistaa vaikutelmaa siitä, että ympäristöstä pidetään huolta eikä häiriökäyttäytymistä hyväksytä.

Miten viherympäristöjen lisääminen on vaikuttanut kaupunkitulvien torjuntaan?

Viherympäristöt sitovat ja viivyttävät sade- ja sulamisvesiä ja siten tasaavat tulvahuippuja. Kasvillisuus vaikuttaa hulevesien määrään viivyttämällä, pidättämällä ja käyttämällä vettä ja siten viherympäristöt voivat vaikuttaa kaupunkitulviin vähentämällä, käsittelemällä, viivyttämällä tai johtamalla hulevesiä.

Kasvit haihduttavat vettä sateen alkuvaiheessa, jolloin maanpinnalle valuneen veden määrä on vähäisempi. Lisäksi kasvit siirtävät elintoiminnoillaan maaperän vettä juurien kautta lehtiin. Juuriston ja latvuston laajuus vaikuttavat varastoitavan ja haihtuvan veden määrään. Maailmalla tehdyssä tutkimuksessa on todettu, että lehtipuut voivat pidättää latvukseensa jopa 2700 litraa vettä/v ja varttuneet ainavihannat puut peräti 15 000 litraa/v. Kasvillisuus muokkaa myös maaperää kuohkeammaksi, jolloin se läpäisee paremmin vettä ja vaikuttaa hulevesien imeytymiseen. Keskeistä kaupunkitulvien torjunnassa on hulevesien määrän vähentäminen, ja siihen voidaan viherympäristöjen lisäämisellä vaikuttaa.

Lisätietoja mm. Hulevesiopas, Kuntaliitto, 2012; Cappiella, K., Schueler, T. ja Wright, T. 2005. Urban watershedforestrymanual, Part1. Methods for increasing forst cover in a watershed

Miten esim. korttelipihassa monimuotoisuuden jatkuminen turvataan, kun hanke on päättynyt? Miten asukkaat saadaan ymmärtämään, miksi tiettyjä ratkaisuja on toteutettu ja miksi ne ovat tärkeitä?

Monimuotoisuuden säilyminen edellyttää ennen kaikkea ymmärrystä sen merkityksestä. Tietoisuutta lisätään yhteiskunnassa koulutuksen, viestinnän ja asiantuntijatyön avulla, mutta käytännössä tärkeässä roolissa ovat myös taloyhtiöt, asukkaat, suunnittelijat ja kiinteistön ylläpidosta vastaavat toimijat. Monimuotoisuutta tukevien ratkaisujen tavoitteet ja hyödyt on tärkeää avata jo suunnitteluvaiheessa, jotta niiden merkitys ymmärretään osana viihtyisää ja hyvinvointia edistävää elinympäristöä.

Annetaanko korttelipihassa asukkaiden asumisohjeisiin ohjeet monimuotoisuuden ylläpidosta, vai miten tämä käytännössä toteutetaan?

Kyllä, monimuotoisuuden ylläpito kannattaa ottaa osaksi pihan hoito- ja käyttöohjeita. Käytännössä ymmärrystä voidaan lisätä myös esimerkiksi opastavilla infokylteillä, jotka kertovat alueen luontoarvoista ja niiden merkityksestä. Lisäksi pihan hoitosuunnitelmassa voidaan kuvata, miksi eri alueita hoidetaan eri tavoin. Hyvin suunnitellussa pihassa nurmialueet sijoitetaan aktiiviseen käyttöön, kuten leikkiin ja oleskeluun, kun taas niityt, pensaat, perennat ja puut alueille, joilla kulutus on vähäisempää. Näin monimuotoisuus voidaan säilyttää osana pihan normaalia käyttöä ja hoitoa.

Ota yhteyttä

Laura Suni
ryhmäpäällikkö
+358 40 775 3383
laura.suni@ramboll.fi

Anna von Freymann
kestävän ympäristösuunnittelun asiantuntija
+358 44 902 7794
anna.von.freymann@ramboll.fi